

Komisje Ldrowiz
Komisje Prawo

Numer rejestru spraw kierowanych:

na sesję Rady Miasta 140/24

12.12.2024, Projekt

Witek

z dnia 9 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA OŚWIĘCIM

z dnia 2024 r.

w sprawie: przyjęcia "Gminnego programu wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2025 - 2027"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.) - Rada Miasta Oświęcim postanawia:

§ 1. Przyjąć "Gminny program wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2025 - 2027".

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Pracownik do Rady Miasta w dniu 11.12.24

Poz. centralnego rejestru projektów uchwał

Rady Miasta 128/24

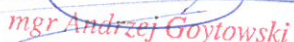

(wzrost pracownika: 1712, 02)

Wniosek o przyjęcie projektu uchwały
proj. uchwały o przyjęciu uchwał
sesji RM w dniu 11.12.24

ZASTĘPCA DYREKTORA
miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Oświęcimiu

mgr Marta Węgrzyn-Skarbek

Radca Prawny

mgr Andrzej Goytowski

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Oświęcim

z dnia.....2024 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE OŚWIĘCIM
NA LATA 2025 - 2027**

OŚWIĘCIM

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp - **s. 3**
2. Podstawa prawna Programu - **s. 4**
3. Charakterystyka społeczno - demograficzna miasta Oświęcim - **s. 5**
4. Diagnoza środowiska lokalnego na terenie miasta Oświęcim - **s. 6**
5. Założenia Programu - **s. 17**
6. Adresaci Programu - **s. 17**
7. Realizator Programu - **s. 18**
8. Analiza SWOT wsparcia rodziny w mieście Oświęcim - **s. 18**
9. Cel główny i cele szczegółowe - **s. 20**
10. Finansowanie Programu - **s. 25**
11. Monitoring i ewaluacja Programu - **s. 25**
12. Spis tabel i wykresów - **s. 25**

1. Wstęp

Rodzina to naturalne i najbliższe środowisko społeczne dziecka, w którym dziecko nawiązuje pierwsze kontakty z ludźmi, poznaje wzory osobowe.

W rodzinie, w której panuje właściwy klimat, rozwijają się pierwsze wyobrażenia o własnym miejscu w życiu społecznym, kształtują się podstawowe cechy charakterologiczne np. uczynność, obowiązkowość, krytycyzm, potrzeba odczuwania własnej wolności i użyteczności, społecznego taktu, delikatności, poczucia godności osobistej. Przy niewłaściwym klimacie wychowawczym pojawia się egoizm, pasożytnictwo, wygodnictwo, lekceważenie prac innych ludzi oraz powszechnie obowiązujących zasad współżycia w danym kręgu kulturowym.

Rodzina tworzy podstawowe środowisko dla dzieci. Rodzice i dzieci tworzą dynamiczny system interakcji społecznej o charakterze wspólnoty, mającej swój intymny, wewnętrzny świat, niepowtarzalny i różniący jedną rodzinę od drugiej.¹⁾

Rodzina, która konsekwentnie wypełnia rodzicielskie zadania zapewnia poczucie bezpieczeństwa i więzi emocjonalnej, nadaje sens ich zamierzeniom, kierunkom działania, osiągnięciom oraz daje poczucie własnej wartości.²⁾

Cechą właściwie funkcjonujących rodzin są bliskie więzi emocjonalne, otwarta komunikacja oraz umiejętność radzenia sobie z kryzysem sytuacyjnym i rozwojowym. W takich warunkach rodzina może w sposób najpełniejszy zaspokoić potrzeby fizyczne i psychiczne swych członków, a szczególnie potrzebę miłości, przynależności, bezpieczeństwa i samorealizacji.

Obserwowane zmiany społeczne, ekonomiczne i cywilizacyjne niewątpliwie wpłynęły na jakość funkcjonowania rodziny. Dotychczasowe wypracowane wewnętrzne strategie radzenia sobie z problemami stały się nieskuteczne, potęgując dyskomfort, chaos, a w konsekwencji doprowadzając do funkcjonowania w kryzysie.

Rodziny znajdujące się w sytuacji kryzysowej wymagają specjalistycznego, zintegrowanego wsparcia wszelkich służb i instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Wszelkie działania powinny odbywać się za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian, z wykorzystaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego, z zachowaniem zasady pomocniczości.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w latach poprzednich w oparciu o art.176 ustawy z dnia

¹⁾ Tyszkowa M. (red.) : Rozwój dziecka w rodzinie i poza nią. Poznań 1985, PWN, s.11

²⁾ Ziemska M.: Rodzina a osobowość. Warszawa 1975, WP, s. 36

9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024r., poz.177 ze zm.).

Program został opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, który będzie koordynatorem i jednym z realizatorów określonych w nim działań.

2. Podstawa prawna Programu.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 177 ze zm.) do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w wysokości odpowiednio 10%, 30%, 50% pełnych kosztów w pierwszym, drugim oraz trzecim i kolejnych latach pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Działania, które zostały przyjęte do realizacji w ramach poniższego programu są spójne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jak również z innymi aktami prawnymi, takimi, jak:

- ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.),
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673),
- ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2153),
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.),
- ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1491),
- ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 475),
- ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1576),
- ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1923 ze zm.),
- ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 560),
- ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).

Niniejszy program jest powiązany z dokumentami strategicznymi miasta Oświęcim, w tym ze Strategią rozwiązywania problemów społecznych miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026.

3. Charakterystyka społeczno - demograficzna miasta Oświęcim.

Miasto Oświęcim w 2023r. liczyło 33 522 mieszkańców, w tym 5 291 stanowiła grupa dzieci w przedziale wiekowym 0-17 lat (stan na dzień 31.12.2023r.).

W latach 2021 – 2023 liczba ludności miasta Oświęcim uległa zmniejszeniu. W 2023r. spadek wynosił o 4,13 % w stosunku do roku 2021 oraz o 1,9 % w stosunku do roku 2022. Starzejące się społeczeństwo to problem, który dotyka wiele miast w Polsce, w tym Oświęcim. Zjawisko to niesie

ze sobą liczne wyzwania społeczne, ekonomiczne i infrastrukturalne. Kluczowe aspekty dotyczące starzenia się społeczeństwa to: niski przyrost naturalny, migracje młodych osób, wydłużenie życia.

Oświęcim jest miastem przemysłowym, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą, wynikającą z położenia miasta w województwie małopolskim, z bogatą historią oraz dobrym zapleczem turystycznym. Na jego terenie znajdują się liczne placówki oświatowe – szkoły, przedszkola i żłobki, sportowe oraz kulturalne takie jak: Osiedlowy Dom Kultury Zasole, Oświęcimskie Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna Galeria Książki, Młodzieżowy Dom Kultury, Muzeum Zamek w Oświęcimiu, Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży, Państwowe Muzeum Auschwitz – Birkenau, Małopolska Uczelnia Państwowa im. rotmistrza Witolda Pileckiego. Nadto w zdecydowanym stopniu rozwinięta jest sieć placówek ochrony zdrowia.

W mieście Oświęcim znajdują się również: kryta pływalnia, sztuczne lodowisko, boiska do piłki nożnej, kluby sportowe, hotele oraz liczne restauracje.

Na terenie miasta Oświęcim podejmowanych jest szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży. Istotną rolę odgrywają tutaj placówki wsparcia dziennego, które posiadają szeroką ofertę edukacyjną, wypełniają czas wolny swoim podopiecznym oraz zapobiegają wykluczeniu społecznemu.

4. Diagnoza środowiska lokalnego na terenie miasta Oświęcim.

Zachodzące transformacje w obszarze społecznym, politycznym, ekonomicznym i kulturowym niewątpliwie wpływają na prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Wpływają one pozytywnie na funkcjonowanie rodzin, ale czasami także powodują ich dysfunkcjonalność w różnych obszarach życia, w tym w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Każda rodzina dysfunkcjonalna naraża dziecko na stresy, zaburzając jego dobrostan psychiczny i emocjonalny.

Najczęściej czynnikami wpływającym na zaburzenia w wypełnianiu prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych, jest: brak stałego zatrudnienia, alkoholizm i narkomania rodzica, przemoc domowa, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbywanie potrzeb dzieci w sferze zdrowotnej, edukacyjnej i emocjonalnej.

Celem zapobiegania wykluczeniu społecznemu mieszkańców pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny w mieście Oświęcim podejmują w ramach swoich czynności zawodowych działania wspierające oraz naprawcze. Poza udzielaniem pomocy materialnej wspierają rodziny wieloprotblemowe w rozwiązywaniu problemów życiowych, prowadzą szeroko rozwinięte poradnictwo oraz wskazują właściwy tor w podejmowaniu działań pomocowych.

W latach 2021-2023 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu udzielił pomocy w różnych formach wsparcia zarówno w formie pieniężnej, niepieniężnej jak i w postaci samej pracy socjalnej.

Tabela 1. Liczba środowisk objętych pomocą społeczną w latach 2021– 2023.

Poszczególne lata:	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Ogólna liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym:	1.227	1.164	1.119
liczba rodzin z dziećmi	190	167	144

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań za lata 2021-2023.

Wśród wskazanej ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy tut. Ośrodka uwzględnione zostały także rodziny z dziećmi. W grupie tej oprócz rodzin prawidłowo funkcjonujących, znajdują się rodziny przeżywające kryzys i wymagające wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodziny niepełne, osoby samotne, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, a które przy otrzymaniu specjalistycznego wsparcia nadal wykazują chęć współpracy i podejmują działania w zakresie powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

Dominującymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. W celu udzielania kompleksowego wsparcia rodzinom pozostającym w kryzysie konieczna jest spójna współpraca interdyscyplinarna różnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości i stanowią jeden z priorytetowych obszarów działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w zakresie pomocy i integracji społecznej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wzorem lat ubiegłych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu zatrudnia trzech asystentów rodziny w oparciu o umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

Głównym celem pracy asystenta rodziny jest podejmowanie działań naprawczych w funkcjonowaniu rodziny, przywrócenie równowagi poprzez wzmocnienie ról i funkcji rodziny.

Podejmowanie takich działań ma na celu zapobieganie oddzieleniu dziecka od rodziny lub umożliwienie powrotu dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej do rodziny biologicznej. Optyka pracy asystenta rodziny opiera się głównie na usamodzielnieniu rodziny i pozostawieniu dzieci w ich naturalnym środowisku.

Ze względu na specyfikę zawodu praca asystenta rodziny ma charakter pogłębionej pracy socjalnej i jest wysoce zindywidualizowana. Niejednokrotnie jest procesem długoterminowym i wymagającym.

Asystent rodziny ma na celu wspieranie rodziny w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu rodziny w przezwyciężeniu trudności oraz w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy oraz trudności.

Zadaniem asystenta rodziny jest koordynowanie poradnictwa, do którego rodzina jest uprawniona w oparciu o ustawę w następującym zakresie:

- opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny;
- pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, a także problemów wychowawczych;
- motywowanie rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- pomoc w poszukiwaniu pracy zarobkowej i jej utrzymaniu;
- współpraca z rodziną zastępczą, rodzinnym domem dziecka, placówką opiekuńczo-wychowawczą, w których umieszczono dziecko z rodziny przeżywającej trudności; - udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie dokumentacji, która dotyczy pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną oraz sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.

Praca asystenta rodziny odbywa się również w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jej głównym celem jest udzielanie kompleksowego wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom w przypadku urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zadaniem asystenta rodziny jest koordynowanie poradnictwa do którego rodzina jest uprawniona w oparciu o ustawę w następującym zakresie:

- 1) wsparcie i towarzyszenie emocjonalne,
- 2) pomoc w dotarciu do miejsc oraz specjalistów, gdzie rodzina może otrzymać wsparcie,
- 3) opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia,
- 4) załatwianie spraw w różnych instytucjach w imieniu rodziny na podstawie upoważnienia,
- 5) pomoc rodzinie:
 - a) w skutecznym przezwyciężaniu trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,
 - b) w uzyskaniu wsparcia psychologicznego,
 - c) w uzyskaniu pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych,
 - d) w dostępie do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Asystent rodziny pracuje z rodziną do czasu osiągnięcia zakładanych celów. Efekty pracy w dużej mierze zależą od współpracy ze strony rodziny oraz chęci do zmiany dotychczasowego trybu życia. Gotowość rodziny, szczerza i aktywna współpraca, a przede wszystkim otwartość na wprowadzenie zmian, jest kluczowym warunkiem przywrócenia rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo –wychowawczych. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności to szereg działań ukierunkowanych na przywrócenie rodzinie samodzielności w oparciu o jej zasoby.

Zestawienie danych dotyczących rodzin objętych asystenturą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w latach 2021- 2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2021 – 2023.

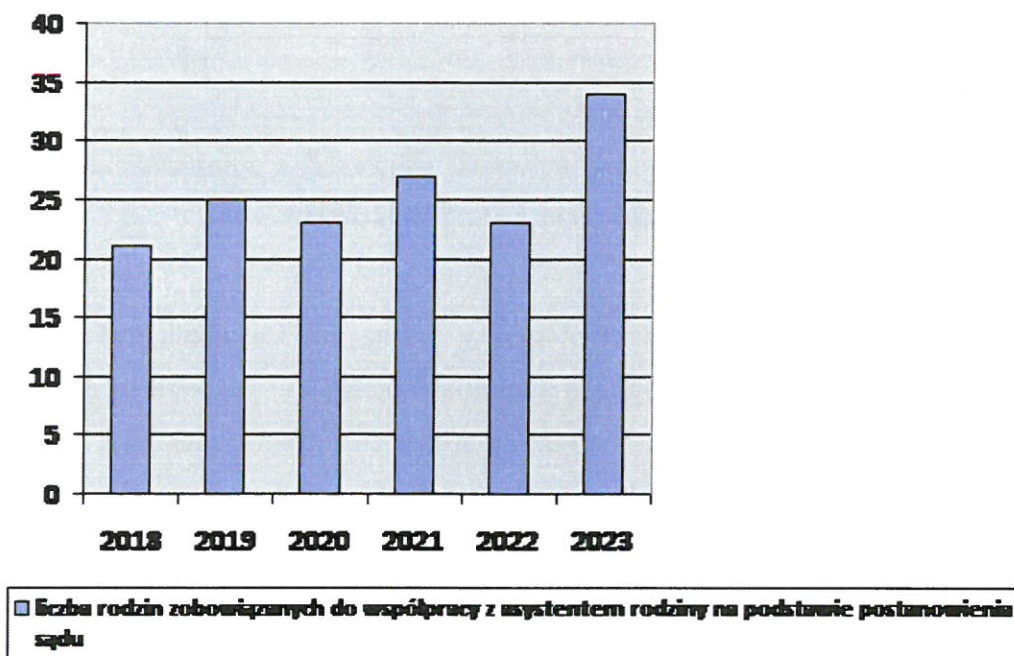
	Liczba rodzin:		
	2021rok	2022 rok	2023 rok
Liczba asystentów:	3	3	3
Liczba rodzin objętych wsparciem:	56	51	50
W tym:			
- do 3 miesięcy:	3	2	6
- powyżej 3 do 12 miesięcy:	11	6	9
- powyżej roku:	26	28	26
- z którymi zakończono współpracę:	16	15	9
Liczba rodzin zobowiązanych do współpracy przez Sąd Rejonowy:	27	23	34
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny na podstawie ustawy "Za życiem"	2	3	2

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2021-2023.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2021 – 2023r. w stosunku do lat poprzednich tj. 2018-2020 mniej więcej utrzymuje się na tym samym poziomie. Znaczący wzrost odnotowano w liczbie rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny na mocy wydanych postanowień Sądu Rodzinnego.

Zestawienie danych obrazuje wykres nr 1

Liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia Sądu Rodinnego

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2018 - 2023.

Szczególnie trudną formą pracy z rodziną, jest praca asystenta rodziny odbywająca się na podstawie orzeczenia sądu zobowiązującego rodzinę do jej podjęcia. Co do zasady bowiem praca asystenta winna opierać się na chęci dobrowolnego korzystania z jego wsparcia przez rodzinę, a rolą jego jest zdobycie zaufania i przekonania, zmobilizowania rodziny do podjęcia wspólnego wysiłku w kierunku zmiany obecnej sytuacji. Efekty tej pracy w rzeczywistości są wypracowywane w sposób znacznie bardziej utrudniony, a sam czas pracy w rodzinie narzucany jest orzeczeniem sądu i może zostać zakończony tylko w sytuacji wydania kolejnego postanowienia sądu „zwalnającego” rodzinę z obowiązku współpracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu pracę z rodziną prowadzi również w formie konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego. W latach 2021– 2023 w tym zakresie udzielano następujących porad:

Tabela 3. Liczba porad udzielonych przez MOPS w Oświęcimiu w latach 2021 – 2023.

	Liczba udzielonych porad:		
	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba porad prawnych:	37	27	27
Liczba konsultacji terapeutycznych w zakresie problemu alkoholowego:	74	72	58

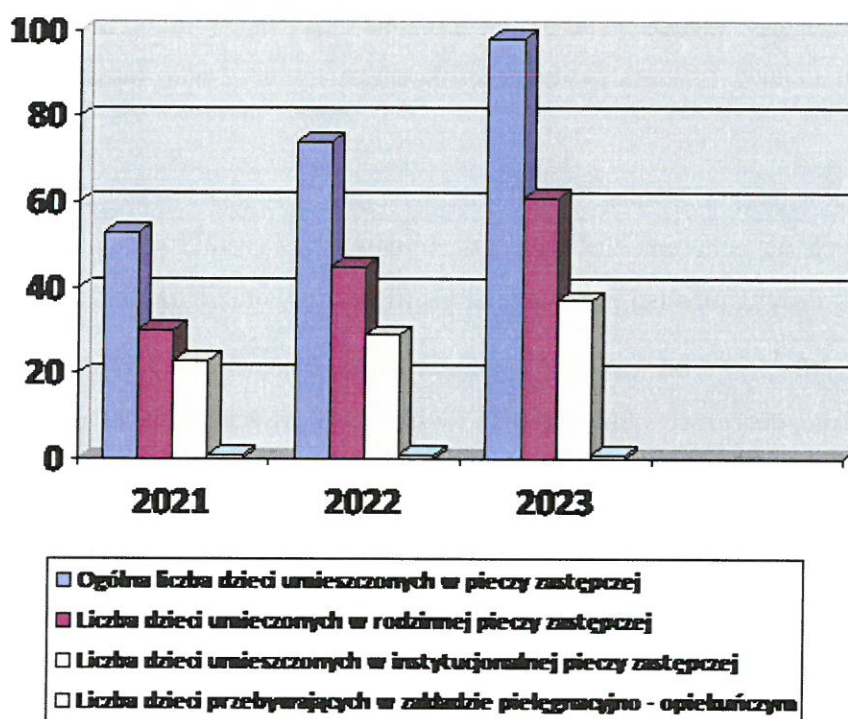
Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2021-2023.

Wśród narzędzi wsparcia rodziny biologicznej ważne miejsce zajmują również placówki wsparcia dziennego. Placówki te, działają w formie opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej. Umożliwiają dzieciom i młodzieży dostęp do różnorodnych zajęć pozalekcyjnych oraz specjalistycznych. Poprzez szeroki zakres działań stanowią szansę rozwoju zainteresowań, uczą odpowiednich postaw społecznych oraz wyrażania swoich emocji. Placówki wsparcia dziennego oprócz bogatej oferty zajęć skierowanych do dzieci często posiadają ofertę wsparcia dla dzieci i ich rodzin m.in. poprzez pomoc terapeutyczną, poradnictwo specjalistyczne. Są realizatorami programów edukacyjno – społecznych. Programy te mają na celu edukację, wspieranie umiejętności wychowawczych oraz budowania lepszych relacji w całych rodzinach.

W 2021 r. trzy podmioty z terenu miasta Oświęcim prowadziły cztery placówki wsparcia dziennego. Placówki te zapewniały 105 miejsc i objęły opieką i wsparciem 87 dzieci. W roku 2022 nadal funkcjonowały cztery placówki wsparcia dziennego prowadzone przez trzy podmioty. Placówki te zapewniały 110 miejsc i objęły opieką i wsparciem 141 dzieci. W 2023 r. trzy podmioty z terenu miasta Oświęcim prowadziły cztery placówki wsparcia dziennego. Placówki te zapewniały 105 miejsc i objęły opieką i wsparciem 163 dzieci.

Kolejnym zadaniem gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest współfinansowanie kosztów związanych z umieszczeniem i pobytem dzieci w pieczy zastępczej. Wykres nr 3 przedstawia liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2021-2023 natomiast tabela nr 4 poniesione koszty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, w tym koszty związane z utrzymaniem i opieką 1 dziecka w zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz przebywających w zakładzie pielęgnacyjno - opiekuńczym

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2018 - 2023.

Tabela 4. Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2021– 2023.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Opłata gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:	445.474,27 zł ZOL - 14.908,80 zł	527.861,03 zł ZOL - 15.886,16 zł	832.005,51 zł ZOL - 18.561,28 zł

Źródło: Opracowanie własne – na podstawie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za lata 2021-2023.

Z analizy danych wynika, że w dalszym ciągu rośnie liczba dzieci z terenu miasta Oświęcim umieszczonych w pieczy zastępczej. To z kolei ma przełożenie na sytuację finansową miasta generując większe z tego tytułu wydatki.

Niewątpliwie zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i wychowujących się w rodzinie dzieci jest zjawisko przemocy domowej. Znowelizowana Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej uregulowała status małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej,

wskazując wprost, że dziecko będące świadkiem przemocy domowej jest uznane za doznające przemocy domowej i wymaga ono pomocy i wsparcia przewidzianego w przepisach ustawy.

W konsekwencji wprowadzono wymóg opracowania przez różne instytucje, w tym także przez ośrodki pomocy społecznej Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem. Są to dokumenty stanowiące środek ochrony małoletnich określające m.in. procedury interwencji, podejmowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz zasad zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

W związku z powyższym istotne jest kontynuowanie kompleksowych oraz profesjonalnych rozwiązań, mających na celu umożliwienie dzieciom wychowywanie się w rodzinie biologicznej. Udzielanie pomocy instytucjonalnej ma charakter profilaktyczny oraz długofalowy.

Pozyskane informacje od instytucji działających na rzecz rodziny z terenu miasta Oświęcim przedstawiają dane, dotyczące sytuacji rodzin i wsparcia w poszczególnych latach.

Tabela 5. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny oraz Oświęcimskich Kart Rodziny w latach 2021 – 2023.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny:	739	652	440
Liczba wydanych Oświęcimskich Kart Rodziny:	379	442	383

Źródło: dane Urzędu Miasta Oświęcim.

Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych w mieście Oświęcim w latach 2021-2023.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba osób bezrobotnych ogółem:	820	779	694
Liczba osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku:	717	669	607

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

Tabela 7. Liczba postępowań karnych na terenie miasta Oświęcim gdzie sprawcą była osoba nieletnia w latach 2021-2023.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba postępowań karnych gdzie sprawcą była osoba nieletnia:	4	10	13

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu.

Tabela 8. Liczba podejmowanych działań w stosunku do osób z problemem alkoholowym w latach 2021– 2023.

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba wniosków o leczenie odwykowe, przeciwalkoholowe, które wpłynęły do MKRPA:	89	65	60
Liczba osób, które zgłosiły się do MKRPA i zostały skierowane na badania biegłych:	70	84	48
Liczba skierowań o zastosowanie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego złożonych do Sądu Rejonowego w Oświęcimiu:	49	56	38

Źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu.

Tabela 9. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora na terenie miasta Oświęcim w latach 2021-2023.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora:	102	105	100

Źródło: dane Sądu Rejonowego w Oświęcimiu.

Przegląd wsparcia psychologicznego oferowanego przez instytucje z terenu miasta Oświęcim działające na rzecz dziecka i rodziny.

Tabela 10. Liczba dzieci i rodzin objętych wsparciem psychologicznym w latach 2021 – 2023 w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Oświęcimiu.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym:	58	40	36
Liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym:	4	2	3

Źródło: dane Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Oświęcimiu.

Tabela 11. Liczba osób objętych pomocą psychologiczną oraz liczba osób korzystających z mediacji rodzinnych w latach 2021 – 2023 w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba osób objętych pomocą psychologiczną:	69	63	72
Liczba rodzin korzystających z mediacji rodzinnych:	0	0	0

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Oświęcimiu (POIK).

Tabela 12. Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym oraz liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych na terenie szkoły w latach 2021 – 2023 w szkołach podstawowych z terenu miasta Oświęcim.

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym:	330	319	442
Liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych:	190	198	186

Źródło: dane Szkół Podstawowych z terenu miasta Oświęcim.

Tabela 13. Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym oraz liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych na terenie szkoły w latach 2021 – 2023 w szkołach ponadpodstawowych z terenu miasta Oświęcim.

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym:	787	827	967
Liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych:	248	294	284

Źródło: dane Szkół Ponadpodstawowych z terenu miasta Oświęcim.

Tabela 14. Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym oraz liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych w latach 2021 – 2023 w przedszkolach z terenu miasta Oświęcim.

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym:	82	92	121
Liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych:	66	97	111

Źródło: dane Przedszkoli z terenu miasta Oświęcim.

Z zebranych danych otrzymanych z placówek oświatowych wynika, że wzrasta liczba dzieci potrzebujących i korzystających ze wsparcia psychologa.

Rekomenduje się potrzebę dalszej współpracy interdyscyplinarnej z całym środowiskiem, w którym małe dziecko funkcjonuje.

Współpraca to słowo klucz w ochronie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Mając na uwadze znaczący wzrost liczby dzieci i nastolatków potrzebujących specjalistycznej opieki w obszarze psychiatrii wieku rozwojowego, należy pamiętać, że bez współpracy z całym środowiskiem, w którym małe dziecko funkcjonuje, nie da się jej skutecznie pomóc.

5. Założenia Programu.

Głównym zadaniem opracowanego programu wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2025 – 2027 jest realizacja założonych w nim celów poprzez prowadzenie działań skoncentrowanych na poprawie funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Wsparcie to będzie polegać na stworzeniu działań profilaktycznych i osłonowych w takim zakresie, aby rodzina mogła prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie. Aby system wsparcia rodziny był spójny i zawierał niezbędne elementy profilaktyczne i interwencyjne. Podejmowane działania będą mieć charakter zintegrowany i interdyscyplinarny z wykorzystaniem lokalnego systemu społecznego tj. specjalistów i wyspecjalizowanych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

6. Adresaci Programu.

Odbiorcą działań założonych w Programie są rodziny zamieszkujące na terenie miasta Oświęcim przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz rodziny, w których

dzieci z uwagi na wielopropblemowość i występujące dysfunkcje wymagały umieszczenia w pieczy zastępczej.

7. Realizator Programu.

Koordynatorem Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2025- 2027 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu przy udziale:

- Urzędu Miasta w Oświęcimiu,
- Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- placówek oświatowych z terenu miasta Oświęcim,
- Sądu Rejonowego w Oświęcimiu,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Oświęcimiu,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu,
w tym: Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Oświęcimiu,
- placówek wsparcia dziennego,
- organizacji pozarządowych,
- kościołów i związków wyznaniowych,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu,
- innych podmiotów wg potrzeb.

8. Analiza SWOT wsparcia rodziny w mieście Oświęcim.

Analiza SWOT to narzędzie służące ocenie pozwalającej na przeanalizowanie mocnych i słabych stron oraz identyfikację szans i zagrożeń mających wpływ na prawidłową realizację zadań miasta Oświęcim w obszarze realizacji zadań na rzecz dziecka i rodziny.

Tabela nr 15

ANALIZA SWOT

S-mocne strony	W-słabe strony
1. Profesjonalne podejmowanie działań interwencyjnych przez instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny.	1. Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, brak chęci do współpracy z instytucjami działającymi na rzecz

<ol style="list-style-type: none"> 2. Rozwój infrastruktury miasta. 3. Opracowana Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta Oświęcim na lata 2021 – 2026 wraz z diagnozą problemów społecznych. 4. Działalność profilaktyczna i edukacyjna Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 5. Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny - powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno – pomocowych. 6. Możliwość objęcia rodzin i dzieci wsparciem asystenta rodziny. 7. Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych i kulturalnych. 8. Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Oświęcim - atrakcyjny program wsparcia placówek wsparcia dziennego dla rodzin z dziećmi oraz organizacji pozarządowych 9. Rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego. 10. Funkcjonowanie na terenie miasta Oświęcim instytucji i podmiotów współpracujących na rzecz rodzin, a w szczególności: Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży „Euro-Med”, Ośrodek Centrum Rehabilis NZOZ Ośrodka Rehabilitacji Euro – Med, Poradni Odwykowej ZZOZ oraz Centrum Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia - Ośrodek Rodzinna, Centrum Zdrowia Psychicznego. 11. Wykwalifikowana kadra pracownicza różnych instytucji działająca na rzecz rodziny. 12. Udział pracowników działających na rzecz rodziny w licznych szkoleniach oraz innych formach podnoszących kwalifikacje zawodowe. 13. Funkcjonująca „Oświęcimska Karta Rodziny” oraz „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny”. 14. Dobra dostępność do placówek oświatowych w tym: żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych na terenie miasta Oświęcim. 15. Funkcjonowanie na terenie miasta Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego. 16. Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży. 17. Dobra dostępność do placówek ochrony 	<p>dziecka i rodziny.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wyuczona bezradność i roszczeniowość osób, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej. 3. Brak pozytywnych wzorców do naśladowania wśród rodzin wieloproblemowych. 4. Wysoka liczba interwencji w środowiskach rodzinnych. 5. Rosnąca liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej. 6. Brak zainteresowania pełnieniem funkcji rodzin wspierających. 7. Stereotypowe postrzeganie instytucji działających na rzecz rodziny. 8. Starzejące się społeczeństwo - rosnące zapotrzebowanie na udzielania wsparcia osobom starszym (zjawisko starzenia się społeczeństwa). 9. Ograniczona liczba wolontariuszy wspierających dzieci z rodzin wieloproblemowych. 10. Ograniczony dostęp do specjalistów np. psychiatry dziecięcego. 11. Zbyt długi czas oczekiwania na pomoc specjalistów. 12. Niewystarczająco rozwinięta sieć wsparcia dla dzieci i młodzieży w postaci organizowania grup wsparcia i grup terapeutycznych. 13. Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży.
---	--

<p>zdrowia na terenie miasta.</p> <p>18. Zwiększenie bezpieczeństwa dzieci poprzez obowiązek wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich.</p> <p>19. Szeroki wachlarz programów finansowych wspierających rodzinę.</p> <p>20. Powstanie na terenie miasta Centrum Usług Społecznych.</p>	
O-szanse	T-zagrożenia
<p>1. Utrzymanie dzieci w rodzinie biologicznej. Uniknięcie umieszczenia w pieczy zastępczej.</p> <p>2. Przyznanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.</p> <p>3. Edukacja rodzin w zakresie prawidłowego wypełniania ról opiekuńczo – wychowawczych – możliwość uczestniczenia w szkole dla rodziców.</p> <p>4. Edukacja rodzin w zakresie radzenia sobie z bezradnością, stresem, agresją, bezrobociem oraz trudnościami dnia codziennego.</p> <p>5. Rozwój wolontariatu.</p> <p>6. Wzmocnienie współpracy między instytucjami wspierającymi rodzinę – dalsze zacieśnianie współpracy jednostek w tym pomocy społecznej, sądu, jednostek systemu oświaty, ochrony zdrowia oraz policji.</p> <p>7. Wzrost świadomości rodzin oraz umiejętność korzystania z różnych form wsparcia instytucjonalnego.</p> <p>8. Podniesienie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców.</p> <p>9. Sytuacja finansowa miasta umożliwiająca zaspokojenie potrzeb w zakresie edukacji szkolnej, przedszkolnej i żłobkowej.</p> <p>10. Możliwość tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>11. Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy z zewnątrz.</p> <p>12. Dalszy wzrost kompetencji pracowników niezbędnych do prowadzenia intensywnej pracy socjalnej w środowiskach.</p> <p>13. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników instytucji działających na rzecz rodziny.</p>	<p>1. Rozpad rodzin (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę).</p> <p>2. Uzależnienie członków rodzin od alkoholu, środków odurzających, internetu.</p> <p>3. Wzrost kosztów utrzymania rodziny, ubóstwo, bezradność życiowa.</p> <p>4. Narastająca wielopropblemowość i zjawisko przemocy.</p> <p>5. Wzrost bezrobocia.</p> <p>6. Długotrwałe korzystanie z pomocy społecznej. Powielanie wzorców pokoleniowych, niska motywacja do zmiany dotychczasowego trybu życia.</p> <p>7. Zjawisko samotnego rodzicielstwa – rozpad rodzin.</p> <p>8. Wzrost liczby środowisk wymagających intensywnej pracy socjalnej.</p> <p>9. Ograniczone środki finansowe na zatrudnianie dodatkowych pracowników, w tym asystentów rodzin.</p> <p>10. Brak możliwości realizacji postanowień sądu dotyczących umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc.</p> <p>11. Niska wrażliwość społeczna na stosowanie przemocy domowej. Brak wrażliwości oraz empatii w stosunku do drugiego człowieka.</p> <p>12. Trudności mieszkaniowe.</p> <p>13. Zagrożenie wykluczeniem społecznym.</p> <p>14. Wypalenie zawodowe pracowników.</p>

9. Cel główny i cele szczegółowe.

Cel główny: Rozwój kompleksowego wsparcia na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz przywrócenie wszystkim członkom rodziny zdolności prawidłowego funkcjonowania w życiu społecznym. Stworzenie

kompleksowego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Cele szczegółowe:

Cel I. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny - budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin

Tabela nr 16

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
1. Poprawa sytuacji materialnej rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Poprawa warunków materialno - bytowych	* Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną, w tym liczba rodzin niepełnych oraz liczba rodzin, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, a w których prowadzone są działania mające na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej
2. Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów realizowanej na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.), tj. stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Wyrównywanie szans w zakresie edukacji	* Liczba dzieci objętych pomocą materialną o charakterze socjalnym dla uczniów w formie stypendium szkolnego i formie zasiłku szkolnego
3. Objęcie pomocą dzieci w formie dożywiania w placówkach oświatowych	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu * Placówki oświatowe	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dzieci	* Liczba dzieci korzystających z dożywiania w placówkach oświatowych, dofinansowywanego przez MOPS * Liczba dzieci korzystających z dożywiania finansowanego ze środków szkoły

Cel II. Prowadzenie wzmożonej pracy socjalnej w rodzinach zagrożonych wystąpieniem sytuacji kryzysowych.

Tabela nr 17.

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
Zapewnienie wsparcia asystenta - rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu	Wzrost kompetencji rodzicielskich	* Liczba zatrudnionych asystentów rodziny * Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny * Liczba dzieci, które wróciły do rodzin * Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
Wzmacnianie rodzin poprzez zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i upowszechnianie dostępności do specjalistów pracujących w rodzinie (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna, praca socjalna, prowadzenie terapii i mediacji dla rodzin)	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu * Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu * Placówki Wsparcia Dziennego * organizacje pozarządowe	Zapewnienie dostępu do bezpłatnego poradnictwa	* Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego * Liczba udzielonych mediacji
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących kryzysów w rodzinie (monitoring)	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych	* liczba interwencji w rodzinach z dziećmi * liczba monitorowanych rodzin z dziećmi w ramach procedury „Niebieskie Karty” * Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w których prowadzona jest procedura "Niebieskie Karty"
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań naprawczych zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w	Zwiększenie świadomości na temat negatywnych czynników wpływających na	* Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy * Liczba osób uczestniczących w

	<p>Oświęcimiu,</p> <ul style="list-style-type: none"> * Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu 	funkcjonowanie rodziny	<p>programie psychologiczno – edukacyjnym dla sprawców przemocy</p> <ul style="list-style-type: none"> * Liczba osób korzystających z konsultacji dla osób z problemem alkoholowym * Liczba osób objętych działaniami MKRPA * Liczba wszczętych i realizowanych procedur "Niebieskie Karty"
<p>Wspieranie rozwoju wolontariatu oraz innych form aktywizacji młodzieży na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu, * Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu * Organizacje pozarządowe, * Placówki wsparcia dziennego, * Placówki oświatowe 	Wzmocnienie rodziny w wypełnianiu swoich funkcji	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba wolontariuszy * Rodzaje działań wspieranych przez wolontariuszy * Liczba osób korzystających z pomocy wolontariuszy

Cel III. Interdyscyplinarna współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo - wychowawcze.

Tabela nr 18

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
Organizowanie spotkań, warsztatów poszerzających wiedzę rodziców dot. opieki i wychowania dziecka – działania edukacyjne	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Placówki wsparcia dziennego, * Poradnia Psychologiczna-Pedagogiczna w Oświęcimiu * organizacje pozarządowe	Rozwój kompetencji rodzicielskich	* Liczba zorganizowanych działań * Liczba uczestników
Działalność placówek wsparcia dziennego w zakresie pomocy dziecku oraz rodzinie w opiece i wychowaniu	* Urząd Miasta Oświęcim, * Placówki wsparcia dziennego	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci poza zajęciami szkolnymi w sposób kreatywny i sprzyjający ich rozwojowi społecznemu	* Liczba placówek wsparcia dziennego * Liczba miejsc jakimi dysponują placówki wsparcia dziennego * Liczba dzieci korzystających z zajęć w placówkach wsparcia dziennego.
Organizowanie czasu dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności rekreacyjnej i edukacyjno - kulturalnej	* Instytucje kultury, * Urząd Miasta Oświęcim, * Placówki wsparcia dziennego, * Placówki oświatowe	* Rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży * Zwiększenie aktywności kulturalnej dzieci i młodzieży	* Liczba działań skierowanych do rodzin * Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny * Liczba wydanych Oświęcimskich Kart Rodziny

Cel IV. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry zajmującej się wspieraniem dziecka oraz rodziny.

Tabela nr 19

Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Przewidywany efekt	Wskaźnik realizacji
Umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentom rodzin warunków sprzyjających do rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,	Wzrost kompetencji pracowników zajmujących się wspieraniem rodziny	* Liczba pracowników socjalnych, asystentów rodziny uczestniczących w szkoleniach, konferencjach

Superwizja jako narzędzie doskonalenia zawodowego	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu		* Liczba pracowników objętych superwizją
--	---	--	---

10. Finansowanie Programu.

Źródłami finansowania zadań Programu są:

- 1) środki własne z budżetu miasta Oświęcim zabezpieczone w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań statutowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,
- 2) środki zewnętrzne, które w ramach pojawiających możliwości będą pozyskiwane z innych źródeł.

11. Monitoring i ewaluacja Programu.

Monitoring podejmowanych działań będzie prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu na podstawie informacji uzyskiwanych od podmiotów współuczestniczących w jego realizacji.

W zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny, Gminny Program Wspierania Rodziny będzie podlegał monitoringowi, a także systematycznej ocenie efektów, analizie jego wpływu na sytuację rodzin. Wskaźniki ewaluacji będą uwzględnione w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, składanym Radzie Miasta Oświęcim zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do 31 marca danego roku za rok poprzedni.

12. Spis wykresów i tabel.

1. Tabela 1. Liczba środowisk objętych pomocą społeczną w latach 2021 – 2023.
2. Tabela 2. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2021 – 2023.
3. Wykres nr 1 - Liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia Sądu Rodzinnego.
4. Tabela 3. Liczba porad udzielonych przez MOPS w Oświęcimiu w latach 2021-2023
5. Wykres nr 2 - Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz przebywających w zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym.

6. Tabela 4. Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023.
7. Tabela 5. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny oraz Oświęcimskich Kart Rodziny w latach 2021-2023.
8. Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych w mieście Oświęcim w latach 2021-2023.
9. Tabela 7. Liczba postępowań karnych na terenie miasta Oświęcim gdzie sprawcą była osoba nieletnia w latach 2021-2023.
10. Tabela 8. Liczba podejmowanych działań w stosunku do osób z problemem alkoholowym w latach 2021 – 2023.
11. Tabela 9. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora na terenie miasta Oświęcim w latach 2021-2023.
12. Tabela 10. Liczba dzieci i rodzin objętych wsparciem psychologicznym w latach 2021 – 2023 w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Oświęcimiu.
13. Tabela 11. Liczba osób objętych pomocą psychologiczną oraz liczba osób korzystających z mediacji rodzinnych w latach 2021 – 2023 e Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej.
14. Tabela 12. Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym oraz liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych na terenie szkoły w latach 2021 – 2023 w szkołach podstawowych z terenu miasta Oświęcim.
15. Tabela 13. Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym oraz liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych na terenie szkoły w latach 2021-2023 w szkołach ponadpodstawowych z terenu miasta Oświęcim.
16. Tabela 14. Liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym oraz liczba dzieci korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych w latach 2021-2023 w przedszkolach z terenu miasta Oświęcim.
17. Tabela nr 15 – Analiza SWOT.
18. Tabela nr 16 – sposób realizacji celu operacyjnego nr I.
19. Tabela nr 17 – sposób realizacji celu operacyjnego nr II.
20. Tabela nr 18 - sposób realizacji celu operacyjnego nr III.
21. Tabela nr 19 – sposób realizacji celu operacyjnego nr IV.

Radca Prawny

mgr Andrzej Goytowski

Starszy Specjalista Pracy Socjalnej
Koordynator

mgr Aneta Scherer-Kubiś

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Oświęcimiu

mgr Marta Wójciszyn-Skarbek

Uzasadnienie

W myśl art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, które uchwała rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Uchwałą Nr XLI/667/21 z dnia 24 listopada 2021 r. Rada Miasta Oświęcim przyjęła "Gminny program wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2022 - 2024". Z uwagi na zbliżający się koniec okresu, na jaki ww. program został przyjęty, opracowany został projekt nowego w tym względzie dokumentu.

Przedstawiany "Gminny program wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2025 - 2027" został opracowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę środowiska lokalnego i dotychczasowe doświadczenia, które wskazują, że w dalszym ciągu na terenie miasta Oświęcim występuje duża liczba rodzin wieloprotoblowych. Dlatego też wszystkie prowadzone działania w ramach przedstawianego Programu nadal będą skoncentrowane na poprawę funkcjonowania ww. rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, zwłaszcza funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zwiększaniu poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczeniu zachowań negatywnych i nieakceptowalnych społecznie oraz umożliwienia jak największej ilości dzieci wychowywania się w rodzinie biologicznej, a w realizację Programu będą włączane różne instytucje.

Źródłem finansowania zadań Programu będą przede wszystkim środki własne miasta Oświęcim zabezpieczane w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań statutowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu oraz w miarę istniejących możliwości, środki zewnętrzne pozyskiwane z innych źródeł.

Mając na uwadze powyższe, przedstawia się Radzie Miasta Oświęcim projekt uchwały w sprawie przyjęcia "Gminnego programu wspierania rodziny w mieście Oświęcim na lata 2025 - 2027" celem uchwalenia.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Oświęcimiu

mgr Marta Wierzyńska-Skarbek

Rada Prawny

mgr Andrzej Goytowski

